

Funktionshindrade personer – insatser enligt LSS

2005

SO0401

A. Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Socialtjänst

A.2 Statistikområde

Stöd och service till funktionshindrade.

A.3 Statistikprodukten ingår i Sveriges officiella statistik

A.4 Ansvarig

Myndighet/organisation: Socialstyrelsen

Kontaktperson: Kerstin Westergren

Telefon: 08-555 534 17

Telefax: 08-555 535 63

e-post: kerstin.westergren@socialstyrelsen.se

A.5 Producent

Myndighet/organisation: SCB

Kontaktperson: Ingrid Florén

Telefon: 08-506 948 49

Telefax: 08-506 946 52

e-post: ingrid.floren@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Skyldighet att lämna uppgifter till undersökningen gäller enligt Förordning (2004:16) om utlämnande av uppgifter som avser stöd och service till vissa funktionshindrade. Uppgiftslämnandet preciseras i Socialstyrelsens föreskrifter (SOSFS 2005:21) om kommunens skyldighet att lämna uppgifter till statistik om stöd och service till vissa funktionshindrade.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100).

Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

Gallringsföreskrifter finns i RA-MS 2001:40 (Riksarkivets myndighetsspecifika föreskrift). Personuppgifter i ADB-registret undantas från gallring. Primäruppgifter till ADB-registret får gallras 3 år efter att statistiken publicerats.

A.9 EU-reglering

Finns ej.

A.10 Syfte och historik

Syftet med statistiken är att belysa omfattningen av insatser som ges till personer med funktionshinder enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS. Statistiken är från och med år 2004 en del av Sveriges officiella statistik.

LSS trädde i kraft den 1 januari 1994 och utgör en väsentlig del av den handikappreform som riksdagen beslutade om året innan. Målsättningen med all verksamhet enligt LSS är att underlätta det dagliga livet för personer med omfattande funktionshinder och främja full delaktighet i samhällslivet. Enskilda ska ges största möjliga inflytande över hur insatserna ges. I denna rapport redovisas antal personer med insatser enligt LSS.

I LSS definieras de personer med funktionshinder som kan ha rätt till insatserna enligt lagen.

I LSS finns tio olika insatser angivna. Kommunerna har ansvaret för flertalet, medan landstingen ansvarar för insatsen rådgivning och annat personligt stöd (råd och stöd). För en av de tio insatserna – personlig assistans – kan försäkringskassan besluta om assistansersättning för den del av assistansbehovet som överstiger 20 timmar per vecka. I lagen (1993:389) om assistansersättning, (LASS) regleras statens ansvar för kostnader i samband med personlig assistans. Beslut som försäkringskassorna fattat enligt LASS ingår inte i denna rapport, utan enbart beslut som kommunerna fattat enligt LSS.

A.11 Statistikanvändning

Statistiken används av statliga och kommunala myndigheter för planering, utvärdering och uppföljning av verksamheten. Den ger även underlag för forskning, opinionsbildning och politisk verksamhet. Statistiken skall dessutom användas som underlag i det nationella systemet för utjämning av LSS-kostnader mellan kommuner. Statistikuppgifterna med mättag den 1 oktober 2005 utgör underlag för bidrags- och avgiftsåret 2007.

A.12 Uppläggning och genomförande

Statistiken som redovisas i denna rapport baseras på uppgifter som insamlats dels som personnummerbaserad statistik dels som mängdstatistik. I båda fallen är det totalundersökningar som har mättag den 1 oktober 2005.

Den personnummerbaserade statistiken gäller personer som hade ett eller flera verkställda beslut om insatser enligt LSS med undantag för insatsen råd och stöd. Den mängdbaserade statistiken gäller personer med beslut om insatsen råd och stöd enligt LSS.

Den personnummerbaserade statistiken omfattar landets samtliga kommuner. Statistiken om råd och stöd grundar sig på uppgifter från samtliga landsting och

från de kommuner som ansvarar för råd och stöd enligt LSS.

Statistiken om råd och stöd samlades in genom en särskild postenkät. Enkäterna var utformade både som blankett på papper och elektroniskt på diskett. Den personnummerbaserade statistiken samlades in på motsvarande sätt men här hade uppgiftslämnarna även möjlighet att hämta hem ett registerprogram via Internet. Uppgiftslämnarna fick välja metod.

A.13 Planerade förändringar i kommande undersökningar

B. Kvalitetsdeklaration

0 Inledning

1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Statistiken belyser omfattningen av insatserna enligt LSS per kommun den 1 oktober 2005:

- antal personer med insats enligt LSS fördelade efter kön och ålder
- antal personer med respektive insats enligt LSS

1.1.1 Objekt och population

Populationen består av samtliga personer i landet som den 1 oktober 2005 hade beslut om insatsen råd och stöd enligt LSS eller som hade verkställda beslut om en eller flera av de övriga insatserna enligt LSS. Objekten är var och en av dessa personer som utgör populationen.

1.1.2 Variabler

De regionala variablerna är läns- och kommunkod.

För den personnummerbaserade statistiken identifieras objekten med personnummer. Undersökningsvariablerna är typ av verkställd LSS-insats enligt följande:

- Personlig assistans
- Ledsagarservice
- Kontaktperson
- Avlösarservice
- Korttidsvistelse
- Korttidstillsyn
- Boende i familjehem för barn och ungdom
- Bostad med särskild service för barn och ungdom
- Bostad med särskild service för vuxna
- Särskilt anpassad bostad för vuxna
- Daglig verksamhet
- Antal personer med beslut om insatsen råd och stöd enligt LSS fördelade efter personkrets, ålder och kön.

1.1.3 Statistiska mått

Personer med en eller flera insatser enligt LSS samt personer med respektive insats enligt LSS redovisas dels som antal dels som antal i förhållande till befolkningen. Befolkningssiffrorna är de som gäller vid årets slut.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Regional redovisning görs för län och kommun. Ett objekt hänförs i regional redovisning i till den kommun som har fattat beslut om LSS-insatsen. Vanlig redovisningsgrund är kombinationer av ålder och kön och insats. Eftersom statistiken är totalräknad kan nedbrytning på grupper göras utan hänsyn till skattningsproblem.

1.1.5 Referenstider

Den 1 oktober 2005.

1.2 Fullständighet

För insatsen Råd och stöd enligt LSS belyser statistiken enbart beslutade insatser och inte verkställda insatser.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Eftersom varken ramtäckningsbrister eller urvalsförfarande föreligger kan man identifiera uppgiftsrapporteringen som den huvudsakliga felkällan.

När det gäller den personnummerbaserade statistiken fick samtliga kommuner tillbaka sina egna uppgifter efter det att data bearbetats och rättats. I detta skede hade kommunerna möjlighet att rätta felaktigheter, göra strykningar, kompletteringar mm. Kommunerna ombads därefter att bekräfta att uppgifterna var korrekta. Denna rättningsrutin i kombination med att kommunernas uppgifter ska användas för utjämnning av kommunernas LSS-kostnader innebär att de inrapporterade uppgifterna bedöms vara av god kvalitet.

2.2 Osäkerhetskällor

Den största osäkerhetskällan är felrapporteringar. De kan struktureras kortfattat på följande sätt:

- Insats rapporteras inte alls. Felet upptäcks inte.
- Insats rapporteras men uppgifter är felaktiga. Felet upptäcks bara om uppgifterna inte är konsistenta med andra uppgifter.

Då fel upptäcks kontaktas uppgiftslämnaren när det gäller pågående insamling.

Det kan antas att antalet objekt som inte rapporteras är litet. Kommuner som avviker påtagligt från föregående års rapportering kontaktas.

2.2.1 Urval

Inget urvalsförfarande förekommer.

2.2.2 Ramtäckning

Inget täckningsproblem förekommer.

2.2.3 Mätning

Bedömningen är att mätmetoden och mätinstrumenten inte i sig bidrar till något nämnvärt mätfel utan att sådana har sin grund i socialkontorens administration.

2.2.4 Svartsbortfall

År 2005 finns inget bortfall av uppgiftslämnare, samtliga 290 kommuner samt samtliga landsting som ansvarar för råd och stöd har inkommit med uppgifter. Objektsbortfallet, dvs. personer som inte rapporteras för någon insats överhuvudtaget trots att sådan förekommit, antas inte vara särskilt stort.

2.2.5 Bearbetning

Bearbetningsprocessens eget bidrag med fel bedöms som minimalt.

2.2.6 Modellantaganden

Förekommer ej.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

3 Aktualitet

3.1 Frekvens

En gång per år.

3.2 Framställningstid

Sju månader räknat från referensperiodens slut till publicering.

3.3 Punktlighet

Publicering sker enligt publiceringsplan.

4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Detta är elfte gången som uppgifter om LSS publiceras av Socialstyrelsen. I denna rapport redovisas uppgifter om *beslut* om insatsen råd och stöd enligt LSS den 1 oktober 2005 och för övriga insatser antal *verkställda beslut* den 1 oktober 2005. När det gäller råd och stöd var mät dagen den 1 november åren 1999 till 2003 och den 1 oktober 2004. De övriga insatserna hade mät dag den 1 oktober 2003 och 2004, den 1 september åren 2001 och 2002 och den 1 juni åren 1999 och 2000. I de första fyra rapporterna redovisades uppgifter om beslut enligt LSS den 1 januari åren 1996, 1997 och 1998 och den 1 november 1998. Från och med år 1999 har statistiken om insatser enligt LSS, bortsett från insatsen råd och stöd, samlats in på individnivå. Statistikinsamlingarna på individnivå har bl a inneburit möjligheten att göra rättningar så att samma person inte har kommit med mer än en gång i undersökningen. Detta var inte möjligt i tidigare års statistik. Det finns en risk att det totala antalet personer med insatser enligt LSS

har överskattats tidigare år. Detta gäller speciellt i kommuner där ansvaret för insatser enligt LSS är fördelat på olika nämnder.

Risken att samma person finns med fler än en gång är inte lika stor när det gäller antal personer med respektive insats. De fel som kan förekomma i tidigare års statistik är att samma person har rapporterats in från fler än en kommun speciellt i de fall insatsen utförs i en annan kommun än den betalande.

Vid insamlingen av 2004 års statistik skickade Socialstyrelsen en skrivelse till landets kommuner med ett förtydligande om vilka personer med insatsen personlig assistans som skulle rapporteras in i statistiken. Det resulterade i omfattande rättningar varför statistiken över denna insats inte kan jämföras med tidigare års motsvarande uppgifter.

Andra skillnader i statistiken är att före år 1999 efterfrågades antal personer med beslut enligt LSS oberoende av om besluten var verkställda eller ej. I insamlingarna från och med år 1999 efterfrågades endast verkställda beslut enligt LSS. Allt detta innebär att jämförelser bakåt i tiden bör göras med försiktighet.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

4.3 Samanvändbarhet med annan statistik

5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Statistiken publiceras i rapport: *Funktionshindrade personer – insatser enligt LSS år 2005*. Statistik, Socialtjänst 2006:2. Socialstyrelsen. Rapporten är tillgänglig på Socialstyrelsens hemsida <http://www.socialstyrelsen.se> Utskrift av rapporten kan beställas från [webbutiken](#) eller Socialstyrelsens kundtjänst, 120 88 Stockholm. Fax 08-779 96 67, e-post socialstyrelsen@strd.se, ange artikelnummer 2006-44-2.

5.2 Presentation

5.3 Dokumentation

Undersökningen finns dokumenterad i SCBDOK.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Specialbearbetningar på beståndsregistret kan utföras. Uppgifterna i registret är sekretesskyddade enligt lag. Tillgång till registerdata kan dock erhållas efter särskild prövning hos Socialstyrelsen.

5.5 Upplysningstjänster

Kerstin Westergren, Statistikenheten, Socialtjänstavdelningen, Socialstyrelsen.
Telefon: 08-555 534 17